

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:- E-5061
FACULTY OF HUMANITIES
M.A. (Sem-I) Marathi
Examination December/January-2022-23
Fundamentals of Literary Criticism -Paper No. II 102

[Time: 3:00 Hours]

[Max. Marks: 80]

“Please check whether you have got the right question paper.”

N.B.

- १) विभाग 'अ' आणि विभाग 'ब' अनिवार्य आहेत.
- २) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

विभाग – अ

प्र. १ खालील सर्व प्रश्न सोडवा.

(अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

०५

- १) “साहित्यातील संप्रदाय” ही संकल्पना कोणाच्या काळातील आहे?
- २) कोणता घटक कथाकाराच्या निर्मितीतील एक क्रियाशील घटक असतो?
- ३) ‘काळ व रूप’ या प्रकरणामध्ये वाङ्मयप्रकार संकल्पनेच्या मतभेदांचा परामर्श कोणत्या लेखकाने घेतलेला आहे?
- ४) ‘स्वरूपनिबंधन’ आणि ‘प्रतिभा निबंधन’ हा भेद कोणी केला?
- ५) ‘प्रतिभा नवनवोन्मेषशालिनी प्रज्ञा’ ही व्याख्या कोणाची आहे?

(ब) रिकाम्या जागा भरा.

०५

- १) ‘आस्वाद समीक्षा ही समीक्षाच नव्हे’ अशी भूमिका _____ घेतली?
- (अ) म. द. हातकणगलेकर
- (ब) त्र्यं. वि. सरदेशमुख
- (क) रा. भा. पाटणकर
- (ड) गंगाधर पाटील

२) समीक्षेला वाहिलेले मराठीतील नियतकालिक _____ आहे?

- (अ) आलोचना
- (ब) सत्यकथा
- (क) अंतर्नाद
- (ड) नवभारत

३) समीक्षेच्या दृष्टीने अनुकृती म्हणजे _____ होय?

- (अ) यथातथ्य चित्रण
- (ब) सर्जनशील निर्मिती
- (क) पूनरावृत्ती
- (ड) वास्तववादी चित्रण

४) पुनःप्रत्याची उपपत्ती _____ मांडली?

- (अ) वा. म. जोशी
- (ब) ना. सी. फडके
- (क) श्री. कृ. कोल्हटकर
- (ड) वि. स. खांडेकर

५) 'लयबद्ध विचार म्हणजे काव्य' हा विचार _____ यांनी मांडला?

- (अ) कालाईल
- (ब) प्लेटो
- (क) भामह
- (ड) ना. सी. फडके

(क) योग्य जोड्या लावा.

०५

अ-गट	ब-गट
१) कॅथॉर्सिस	i) डब्ल्यू. वी. गॅली
२) भावनाविष्कार	ii) ऑरिस्टॉटल
३) भावना संक्रमण	iii) वर्ड्स्वर्थ
४) स्वभावतः वादग्रस्त संकल्पना	iv) टॉलस्टॉय
(अ) १ - ii, २ - iii, ३ - iv, ४ - i	
(ब) १ - ii, २ - iii, ३ - i, ४ - iv	
(क) १ - i, २ - ii, ३ - iv, ४ - iii	
(ड) १ - iv, २ - iii, ३ - i, ४ - ii	

(ड) टीपा लिहा.

०५

- १) ललित साहित्य आणि ललितेतर साहित्य यातील फरक सांगा.
- २) सविकल्पसमाधी

विभाग - ब

प्र. २ खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

६०

- १) भारतीय साहित्य शास्त्रातील वाङ्मय प्रयोजनाविषयक चर्चा करा.
- २) ललित वाङ्मयाच्या निर्मिती प्रक्रियेतील महत्त्वाच्या बाबींची चर्चा करा.
- ३) वाङ्मय म्हणजे काय? ते सांगून त्याची चर्चा करा.
- ४) वाङ्मयातील मूल्ये म्हणजे काय? ते सांगून त्याची चर्चा करा.
- ५) शैली म्हणजे काय? हे सांगून वाङ्मयीन मूल्यमापनातील शैलीचे स्थान स्पष्ट करा.
- ६) 'वाङ्मय समीक्षा विचार' यावर साधक बाधक चर्चा करा.
- ७) पाश्चात्य साहित्यिकारांनी सांगितलेली प्रयोन सांगा.